

Силабус курсу
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ІЗ ЗАХИСТУ І КАРАНТИНУ РОСЛИН

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність: 202 Захист і карантин рослин
Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин»
Кількість кредитів: 18 (на основі повної загальної середньої освіти),
12 (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 2 роки і 10 місяців),
6 (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 1 рік і 10 місяців)
Рік підготовки, семестр – I рік, II семестр, II рік, II семестр, III рік, II семестр (на основі повної загальної середньої освіти),
I рік, II семестр, II рік, II семестр (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 2 роки і 10 місяців),
I рік, II семестр, II рік, I семестр (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 1 рік і 10 місяців)
Компонент освітньої програми: обов'язковий
Дні занять: згідно з розкладом занять заліково-екзаменаційної сесії
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівники курсу

к. біол. н., доц. **Конончук Олександр Борисович**
к. с.-г. н., викл. **Голіней Галина Михайлівна**
к. біол. н., доц. **Герц Наталія Володимирівна**
к. біол. н., доц. **Мацюк Оксана Богданівна**
к. біол. н., доц. **Шевчик Любов Омелянівна**

Контактна інформація kononchuk@chem-bio.com.ua ; 0352-43-59-01

Опис дисципліни

Мета навчальної практики – поглиблення знань, навичок і вмінь студентів із захисту і карантину рослин, які повинні розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності з рентабельного і екологічно безпечного захисту сільськогосподарських та інших культур від шкідливих організмів (хвороб, комах, кліщів, нематод, гризунів, бур'янів), визначальною рисою яких є комплексність та залежність від багатьох умов з використанням теорій та методів біології та аграрних наук, зокрема, ґрунтознавства, мікробіології, агрохімії, землеробства, фізіології рослин, насінництва, рослинництва, овочівництва, плідництва. Під час проходження практики студенти повинні освоїти методи і методики визначення видового складу й обліку шкідливих організмів, що є основою досліджень фітосанітарного стану агроценозів, набувають методології заходів захисту і карантину рослин, які важливі для оволодіння вміннями та навичками вирощування найважливіших сільськогосподарських культур.

Навчальний контент

№	Темати	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.		
1.	Тема 1. Польові дослідження ґрунтового розрізу	Знати: – основні морфологічні властивості і класифікаційні одиниці ґрунтів; – найдоцільніші прийоми внесення добрив та обробітку ґрунту під час догляду за сільськогосподарськими культурами; – основні знаряддя обробітку ґрунту та інших заходів; – видовий склад сільськогосподарських культур України; – методику проведення польових досліджень у рослинництві. Вміти: – визначати за морфологічними ознаками типи ґрунтів; – відбирати в польових умовах взірці ґрунту для агрохімічних досліджень; – визначати рівень кислотності ґрунтового розчину та розраховувати кількість хімічного меліоранта; – визначати види культурних рослин; – пропонувати найдоцільніші прийоми і знаряддя для висіву і догляду
2.	Тема 2. Відбір зразка ґрунту для аналізу та визначення його кислотності	
3.	Тема 3. Структура навчально-дослідної ділянки	
4.	Тема 4. Догляд за польовими культурами	
5.	Тема 5. Основи насінництва	
6.	Тема 6. Ґрунтооброблювальна техніка	
7.	Тема 7. Висівні, садильні та інші машини с.-г. виробництва	

8.	Тема 8. Методика польового досліджу в агрохімії	за культурними рослинами й обробіткою ґрунту; – проводити інспекційні дослідження посівів зернових культур; – планувати і проводити наукові дослідження з рослинами; – планувати та розраховувати до внесення кількість добрив.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.		
9.	Тема 9. Визначення врожайності та інших елементів продуктивності зернових злаків	Знати: – основні елементи продуктивності зернових і зернобобових культур; – основи статистики; – найдоцільніші способи розмноження овочевих і плодкових культур; – основи догляду за плодковими деревами; – різноманіття садового інструменту та підготовку його до роботи. Вміти: – визначати величину урожаю на основі елементів продуктивності рослин зернових злаків; – визначати продуктивність та кількість післяжнивних решток зернобобових культур із основними елементами урожаю; – статистично опрацьовувати одержані експериментальні дані; – готувати до роботи садовий інструмент; – розмножувати різними способами плодіві й овочеві рослини; – висаджувати плодіві дерева на постійне місце вирощування; – доглядати за плодковими деревами і кущами.
10.	Тема 10. Визначення врожаю та збирання зернобобових культур	
11.	Тема 11. Основи математичного опрацювання результатів дослідів	
12.	Тема 12. Розмноження овочевих культур	
13.	Тема 13. Садовий ріжучий інструмент та прийоми його гостріння	
14.	Тема 14. Щеплення та садіння плодкових дерев	
15.	Тема 15. Догляд за плодоносним садом	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.		
16.	Тема 16. Біологічна класифікація бур'янів	Знати: – біологічну класифікацію бур'янів; – агротехнічні, хімічні, біологічні та карантинні заходи боротьби з бур'янами; – основні хвороби зернових, зернобобових, коренеплідних, бульбоплідних, овочевих, плодкових і ягідних культур. Вміти: – визначати види бур'янів, що зростають в місцевих ґрунтово-кліматичних умовах; – визначати забур'яненість поля та пропонувати заходи обмеження шкідливої рослинності; – визначати види і поширеність хвороб в посівах основних сільськогосподарських культур та пропонувати заходи зниження їх шкодочинної дії.
17.	Тема 17. Облік бур'янів та заходи боротьби з ними	
18.	Тема 18. Хвороби зернових і зернобобових культур	
19.	Тема 19. Хвороби коренеплідних культур і картоплі	
20.	Тема 20. Хвороби овочевих культур	
21.	Тема 21. Хвороби плодкових культур	
22.	Тема 22. Хвороби ягідних культур	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.		
23.	Тема 23. Систематичне різноманіття шкідників с.-г. культур	Знати: – систематичне різноманіття основних тварин-шкідників; – сучасні методики виявлення та обліку шкідливих видів тварин; – показники щодо ідентифікації шкідливих організмів; – методи регулювання чисельності фітофагів; – засоби захисту сільськогосподарських культур від фітофагів. Вміти: – визначати види – шкідники сільськогосподарських культур; – виявляти в польових умовах шкідників за характером пошкодження рослин; – здійснювати контроль поширення, чисельності та інтенсивності розвитку шкідливих організмів; – планувати і проводити наукові дослідження з тваринами.
24.	Тема 24. Визначення комах-шкідників с.-г. культур	
25.	Тема 25. Різноманітність кліщів і нематод – шкідників агроценозів	
26.	Тема 26. Видове різноманіття гризунів-шкідників с.-г. культур	
27.	Тема 27. Облік чисельності шкідників с.-г. культур	
28.	Тема 28. Агротехнічні і біологічні засоби захисту рослин від шкідників	
29.	Тема 29. Хімічні засоби захисту агрокультур від шкідників	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності з захисту і карантину рослин або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, з використанням теорій і методів біології та аграрних наук
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 3	Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК 6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для професійної діяльності
ЗК 9	Здатність приймати обґрунтовані рішення
ЗК 10	Здатність працювати в команді
ЗК 11	Здатність працювати в міжнародному контексті
ЗК 12	Навички здійснення безпечної діяльності
ЗК 13	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
СК 1	Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб, рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за сучасними принципами і методами
СК 4	Здатність виявляти, локалізувати і ліквідувати регульовані шкідливі організми за результатами інспектування та фітосанітарної експертизи
СК 7	Здатність здійснювати фітосанітарний моніторинг щодо виявлення, ідентифікації та визначення особливостей біології та екології шкідливих організмів в Україні та відповідно до угод СОТ, СФЗ, європейських вимог
РН 3	Вільно спілкуватися усно і письмово українською та іноземною мовами з професійних питань, що належать до спеціальності «Захист і карантин рослин».
РН 6	Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття
РН 9	Ефективно планувати час для отримання прогнозованих результатів діяльності із захисту і карантину рослин
РН 12	Дотримуватися вимог охорони праці
РН 13	Використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності
РН 14	Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності

Літературні джерела

1. Ґрунти України: властивості, генезис, менеджмент родючості : навч. посіб. / В. І. Купчик та ін.; за ред. В. І. Купчика. – К. : Кондор, 2007. – 414 с.
2. Довідник з гербології : навч. посіб. / І. Д. Примака та ін. – К. : Кондор, 2006. – 372 с.
3. Дудник А. В. Сільськогосподарська ентомологія : навчальний посібник / А. В. Дудник. – Миколаїв : МДАУ, 2011. – 389 с.
4. Землеробство : підруч. / В. П. Гудзь, І. Д. Примака, Ю. В. Будьонний, С. П. Танчик. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К. : ЦУЛ, 2010. – 464 с.
5. Землеробство з основами ґрунтознавства і агрохімії : підруч. / В. П. Гудзь, А. П. Лісовал, В. О. Андрієнко, М. Ф. Рибак ; за ред. В. П. Гудзя. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 405 с.

6. Клименко М. О. Навчальні польові практики : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. О. Клименко, Д. В. Лико. – К. : Кондор, 2004. – 204 с.
7. Конончук О. Б. Бур'яни агробіології ТНПУ імені Володимира Гнатюка : навч. посіб. для самостійної роботи студентів / О. Б. Конончук, Р. Л. Яворівський. – Тернопіль : Вектор, 2016. – 92 с.
8. Конончук О. Б. Навчальна практика з основ сільського господарства : навч. посіб. / О. Б. Конончук. – 2-е вид., виправ., допов. – Тернопіль : ТНПУ, 2016. – 128 с.
9. Косилович Г. О. Інтегрований захист рослин : навч. посіб. / Г. О. Косилович, О. М. Коханець. – Львів : Львівський національний аграрний університет, 2010. – 165 с.
10. Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур: навч. посібник / С. В. Станкевич, І.В. Забродіна / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : ФОП Бровін О.В., 2016. – 216 с.
11. Назаренко І. І. Ґрунтознавство : підруч. для студ. природн. спец. вузів / І. І. Назаренко, С. М. Польшина, В. А. Нікорич. – 3-є вид. – Чернівці : Книги - XXI, 2008. – 400 с.
12. Родентологія: навч. посіб. / Бондарева Л. М., Леженіна І. П., Лана С. В., Васильєва Ю. В. – К. : Агроосвіта, 2015. – 292 с.
13. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур / Володимир Лихочвор та ін. 3-є вид., виправ., допов. – Львів : НВФ "Українські технології", 2010. – 1088 с.
14. Сільськогосподарська ентомологія: підручник / за ред. Б. М. Литвинова, М. Д. Євтушенка. – К. : Вища освіта, 2005. – 511 с.
15. Сільськогосподарська фітопатологія : підруч. / І. Л. Марков та ін.; за ред. І. Л. Маркова. – К. : Інтерсервіс, 2017. – 574 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання тем (модулів) відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань заборонені (у т.ч. мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та виконання розрахунків лабораторних завдань.

Політика щодо відвідування: Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-8): тести, завдання	20
Модуль 2 (теми 9-15): тести, завдання	15
Модуль 3 (теми 16-22): тести, завдання	15
Модуль 4 (теми 23-29): тести, завдання	20
ІНДЗ: реферат, колекції рослинних і тваринних об'єктів	10
Підсумковий контроль: тести	20
Сума	100

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) робоча програма навчальної дисципліни;
- 2) тематика та зміст лабораторних робіт;
- 3) питання для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю;
- 4) електронне навчання у системі Moodle;
- 5) забезпечення дисципліни навчальними інформаційними джерелами, інструментами, обладнанням та програмним забезпеченням.